

W dawnej siedzibie wojsk generała Muśnickiego: Kościół i pałac gubernatora w Mińsku (Fot. B. fa)

rego wojska polskie zachowały wprawdzie samodzielność w pozostawionych im kilku powiatach, musiały jednak opróżnić Mińsk, który zajęły wojska niemieckie.

Mińsk, jak świadczą zamieszczone fotografie, posiada wiele pięknych budowli. Położony nad rzeką Swisłoczą, dopływem Berezyny, odegrał ważną rolę w dziejach Polski. Wspomniany w historii po raz pierwszy w r. 1067 został na początku XII wieku stolicą udzielnego księstwa. Na sejmie horodelskim 1413 r. utworzono województwo mińskie. Spalony w r. 1505 przez Tatarów w trzy lata potem był Mińsk oblegany bezskutecznie przez Michała Glinińskiego. Zygmunt August przyczynił się znacznie do wzrostu miasta potwierdziwszy w r. 1569 nadane mu dawniej prawa magdeburskie. W r. 1655 Tatarzy znowu Mińsk zrabowali, w połowie spalili, a wielką część mieszkańców wycięli. Mimo to jednak miasto jeszcze się podźwignęło. Przybyła mu znaczna liczba kościołów i zgromadzeń zakonnych, między innymi w r. 1657 Jezuici. W r. 1706 stały tam przez kilka miesięcy wojska rosyjskie. Wkrótce potem wybuchła zaraza, a po niej Wotochowie, w służbie szwedzkiej zostający, złupili mieszczan, a po tych znowu Kłmucy i Tatarzy zrabowali całe miasto. Mimo tych klęsk miasto podniosło się jeszcze i przybyło mu kilka kościołów. Ustawą sejmową z d. 3 Maja 1791 r. ustanowiono w Mińsku sąd wyższy apelacyjny, do którego miały należeć województwa: Mińskie, Połockie i Witebskie. Wreszcie w r. 1793 został Mińsk zabrany przez Rosję.

W dawnej siedzibie wojsk generała Muśnickiego: Ruch uliczny w Mińsku po wkroczeniu Niemców.

(Fot. B. fa)

W dawnej siedzibie wojsk generała Muśnickiego.

Starożytna stolica województwa Mińskiego przechodziła w obecnej wojnie bardzo zmienne losy. W Mińsku, po wybuchu rewolucji rosyjskiej, szalały przez czas dłuższy rabunkowe orgie bolszewików. Stosunki panowały tam wprost okropne. Władze bolszewickie zarekwirowały na swój użytek najpiękniejsze gmachy, wszystkie hotele i restauracje, w których koncentrowały się też sztaby bolszewickich wojsk, przyczem byli proletariusze bawili się z doświadczeniem długoletnich hulaków. Ludność miasta żyła ciągle pod strachem napadów i rabunków, wydana na łup hulającego żoldactwa. Również i okolice miasta zostały obrabowane i zniszczone przez grasujące bandy bolszewickie.

Tym nieznośnym stosunkom położyła wreszcie kres armia polska. Mińsk został zajęty przez korpus gen. Muśnickiego. Ziemia mińska uwolniła się z pod teroru bolszewickiego, a sam Mińsk stał się siedzibą głównej kwatery operujących samodzielnie wojsk polskich, które rychło przywróciły w mieście ład i spokój i zapewniły mieszkańcom bezpieczeństwo. Wkrótce też Mińsk stał się ogniskiem polskiego ruchu zbrojnego. Tam formowano nowe oddziały polskie, stamtąd też wyruszały ekspedycje do sąsiednich powiatów dla ochrony polskiej ludności przed bandami bolszewickimi.

Nie długo jednak trwały te polskie rządy w stolicy ziemi mińskiej. Rozpoczęty po zerwaniu rokowań z Rosją pochód Niemców na wschód zmienił sytuację armii polskiej. Gen. Muśnicki, z jednej strony otoczony przez bolszewickie wojska, a z drugiej mając po za sobą maszerującą na wschód armię niemiecką, zawarł z Niemcami układ, na mocy któ-

Wyprawa niemiecko-austriacka na Ukrainę: Przemarsz wojsk austriackich przez wieś.

(Woj. kwat. pras.)